

[Avaleht](#) > ... > [Raha/Rahalistes Nõuded](#) > [Maksejõuetus/pankrot](#) > Romania

Maksejõuetus/pankrot

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Rumeenia

1 Kelle vastu võib algatada maksejõuetusmenetluse?

Seaduses nr 85/2014, mis käsitleb maksejõuetuse ennetamise ja maksejõuetusmenetlust, sätestatud menetlusi kohaldatakse tsiviilseadustiku artikli 3 lõikes 2 määratletud ettevõtjatele, välja arvatud need, kelle maksejõuetuse suhtes kehtivad erinormid (maksejõuetuse ennetamise ja maksejõuetusmenetlust käsitleva seaduse nr 85/2014 artikkel 3).

Füüsiliste isikute suhtes võib kohaldada maksejõuetusmenetlust, mida reguleeritakse seadusega nr 85/2014, milles käsitletakse kutsetegevusega seotud võlga. Isikliku võla suhtes võib kohaldada menetlust, mis on ette nähtud seaduses nr 151/2015, mis käsitleb maksejõuetusmenetlust füüsiliste isikute suhtes.

Maksejõuetusmenetlust ei kohaldata kõrgkoolieelsete haridusasutuste ja institutsioonide ja kõrgkoolide ning institutsioonide ja organite suhtes, mis on loetletud teadusuuringuid ja tehnoloogia arengut käsitleva valitsuse otsuse nr 57/2002 (heaks kiidetud seadusega nr 324/2003 tehtud muudatustega; muudetud ja täiendatud kujul) artiklis 7 (seaduse nr 85/2014 artikli 2 lõige 4).

2 Millised on maksejõuetusmenetluse algatamise tingimused?

A. Kui menetlus algatatakse võlgniku taotlusel, peab olema tegemist maksejõuetusega, mille korral olemasolevatest vahenditest ei piisa kindla, likviidse ja tasumisele kuuluva nõude rahuldamiseks, mis on suurem kui 50 000 Rumeenia leud; kui menetlus algatatakse võlausaldaja taotlusel, peab olema tegemist maksejõuetusega, mille korral on kindel, likviidne ja tasumisele kuuluv nõue suurem kui 50 000 Rumeenia leud (eeldusel, et võlg on tasumata, kui maksetähtpäevast on möödunud 60 päeva).

B. Ennetavat menetlust (überkorraldamise kokkulepe või kokkuleppe saavutamine võlausaldajatega) kohaldatakse võlgnike suhtes, kes on raskustes (seaduse nr 85/2014 artikli 5 lõige 26 punkt 2), kuid mitte maksejõuetud. Võlgnik võib taotleda sellise menetluse algatamist ning ta peab tõendama, et ta on raskustes, aruande abil, mille koostab võlausaldajatega saavutatud kokkuleppe haldur.

3 Millist vara käsitatakse pankrotivarana? Kuidas koheldakse vara, mille võlgnik on omandanud või mis on talle üle antud pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Võlgniku vara koosneb kõikidest tema varadest ja varalistest õigustest, kaasa arvatud need, mis on omandatud maksejõuetusmenetluse ajal ja millele on võimalik kohaldada sundtäitmist (*executare silită*) vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule (seaduse nr 85/2014 artikli 5 lõige 5).

4 Milline on võlgniku ja milline pankrotihalduri pädevus?

A. Pärast maksejõuetusmenetluse algatamist määratakse erihaldur (*administrator special*) ja pankrotihaldur

(*practician în insolvență*); olenevalt menetluse liigist on pankrotihalduriks kas kohtu määratud haldur (*administrator judiciar*), kui tegemist on ümberkorraldamisega kohtu järelevalve all, või kohtu määratud likvideerija (*lichidator judiciar*), kui ettevõtte on likvideerimisel (*faliment*).

Erihaldur (*administrator special*)

Erihaldur on füüsiline või juriidiline isik, kelle määrab võlgniku aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosolek, kes on volitatud esindama nende huve menetluses, ja kui võlgnikul on lubatud ise oma tegevust juhtida, tegema võlgniku nimel vajalikke haldustoiminguid (seaduse nr 85/2014 artikli 5 lõige 4).

Erihalduril on järgmised kohustused:

- a) osaleda võlgniku esindajana artiklites 117–122 osutatud liiki hagide või artikli 84 rikkumisest tulenevate hagide arutamisel;
- b) esitada vastuväiteid kõnealusel seaduses sätestatud menetluse alusel;
- c) esitada ümberkorralduskava;
- d) pärast kava kinnitamist ja tingimusel, et võlgnikult ei ole võetud õigust oma tegevust juhtida, juhtida võlgniku tegevust kohtu määratud halduri järelevalve all;
- e) osaleda pärast likvideerimismenetluse algust varade nimekirja koostamises ja allkirjastada aruanne, saada lõpparuanne ja finantsaruanne ning võtta osa vastuväidete lahendamiseks ja aruande heakskiitmiseks kokku kutsutud koosolekust;
- f) võtta vastu teade menetluse lõpetamise kohta.

Kui võlgnikult võetakse õigus oma tegevust juhtida, esindab teda kohtu määratud haldur või likvideerija, kes tegeleb ka võlgniku äritegevusega; erihalduri ülesanne piirdub sel juhul aktsionäride, osanike või liikmete huvide esindamisega (seaduse nr 85/2014 artikkel 56).

Kohtu määratud haldur (*administrator judiciar*)

Kohtu määratud haldur võib olla füüsiline või juriidiline isik (kaasa arvatud juriidilise isiku esindaja) ja ta peab olema seaduse kohaselt pankrotihaldur. Kohtu määratud halduri peamised ülesanded on järgmised:

- a) vaadata üle võlgniku majanduslik seis ja esitatud dokumendid, koostada aruanne, milles tehakse ettepanek lihtsustatud menetluse alustamiseks või jälgimisperioodi jätkamiseks tavamenetluse raames, ja esitada see aruanne delegeeritud kohtunikule (*judecător-sindic*) kinnitamiseks kohtuniku kehtestatud tähtaja jooksul, mis ei või ületada 20 päeva alates halduri määramisest;
- b) vaadata üle võlgniku äritegevus ja koostada põhjalik aruanne, milles esitatakse põhjused ja asjaolud, mis viisid maksejõuetuseni, täpsustades võimalikke esialgseid tõendeid või viiteid isikutele, kelle tõttu võib see olukord olla tekkinud, ja nende vastutusele võtmise alused, ning uurides tegelikke võimalusi võlgniku äritegevuse ümberkorraldamiseks või selgitades põhjusi, miks ümberkorraldamine ei oleks võimalik, ning lisada aruanne juhtumi toimikusse delegeeritud kohtuniku kehtestatud tähtaja jooksul, mis ei või ületada 40 päeva alates halduri määramisest;
- c) kui võlgnik ei ole täitnud oma kohustust esitada oma raamatupidamisaruanded seadusjärgsete tähtaegade jooksul, siis koostada need aruanded, ja kui võlgnik on raamatupidamisaruanded esitanud, siis kontrollida, parandada ja täiendada neid;
- d) koostada kava võlgniku äritegevuse ümberkorraldamiseks olenevalt punktis a nimetatud aruande sisust;
- e) teostada järelevalvet võlgniku varahaldustoimingute üle;
- f) juhtida võlgniku äritegevust täielikult või osaliselt, pidades viimasel juhul kinni delegeeritud kohtuniku sõnaselgetest juhustest, mis puudutavad halduri kohustusi ning võlgniku varakontolt maksete tegemise tingimusi;

g) kutsuda kokku võlausaldajate koosolekud või juriidilisest isikust võlgniku aktsionäride, osanike või liikmete koosolekud, juhtida neid ja täita sekretäri ülesandeid;

h) esitada hagisid, et tühistada võlgniku toime pandud pettused või tehingud, mis on tehtud võlausaldajate õiguste kahjustamiseks, ning varade teatud üleandmised, võlgniku sõlmitud tehingud ja võlgniku antud tagatised, mis tõenäoliselt kahjustavad võlausaldajate õigusi;

i) kui haldur leiab, et võlgnikul ei ole vara või kui sellest ei piisa kohtukulude katmiseks, teatada sellest viivitamata delegeeritud kohtunikule;

j) lõpetada teatud lepingud, mille on sõlminud võlgnik;

k) kontrollida nõudeid ja vajaduse korral esitada neile vastuväiteid, teatada võlausaldajatele, kui nõudeid ei tunnustatud või tunnustati ainult osaliselt, ja koostada nõuete nimekirjad;

l) nõuda sisse nõudeid, püüda sisse nõuda nõudeid seoses võlgniku vara või rahasummadega, mille võlgnik kandis üle enne menetluse algatamist, ning esitada hagisid ja teha toiminguid võlgniku nõuete sissenõudmiseks, milleks võib kasutada juristide teenuseid;

m) sõlmida kompromisse, vabastada võlgadest, vabastada käendajad ja loobuda tagatisest, tingimusel et delegeeritud kohtunik selle kinnitab;

n) teavitada delegeeritud kohtunikku küsimustest, mis võivad nõuda tema otsust;

o) koostada võlgniku varade nimekiri;

p) anda korraldus võlgniku varade hindamiseks, mis tuleb lõpule viia nõuete lõpliku nimekirja esitamiseks määratud kuupäevaks;

q) saata maksejõuetusmenetluste bulletäänis (BPI) avaldamiseks teade seoses hindamisaruande lisamisega juhtumi toimikusse kahe päeva jooksul alates kande tegemisest.

Lisaks punktis 1 loetletud ülesannetele võib delegeeritud kohtunik anda kohtu määratud haldurile otsusega (*incheiere*) muid ülesandeid, välja arvatud need, mis kuuluvad seaduse alusel kohtuniku ainupädevusse.

Kohtu määratud haldur esitab iga kuu aruande, milles kirjeldab, kuidas ta on täitnud oma kohustusi, sealhulgas eelneva heakskiidu alusel ellu viidud toimingute järelmeetmetega seotud kohustusi, põhjendades menetluse haldamisel tekkinud kulutusi ja muid kulutusi, mis on võlgniku varast välja makstud, ja täpsustades vajaduse korral, kuidas on varade nimekirjaga edasi liigutud. Aruanne sisaldab teavet maksukohustuste täitmise ja toimingu teostamiseks heakskiidu saamise või uuendamise, järelevalveasutuste koostatud dokumentide ning kohtu määratud halduri tasustamise kohta; viimase puhul täpsustatakse kõnealuse tasu arvutamine (seaduse nr 85/2014 artikli 59 lõige 1).

Kohtu määratud haldur võib kasutada oma ülesannete täitmiseks spetsialistide, nt juristide, raamatupidajate, hindajate või muude spetsialistide teenuseid. Lõike 1 kohaselt ei saa ametisse nimetada ühtegi isikut, kes on seotud lepinguga, mis võib põhjustada huvide konflikti; sellisel juhul peab kõnealune isik ennast taandama või tema ametisse nimetamise võib vaidlustada tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva uuesti avaldatud seaduse nr 134/2010 (muudetud ja täiendatud kujul) artiklites 43 ja 44 sätestatud tingimustel (artikli 61 lõige 2). Kohtu määratud haldur ja võlausaldajad võivad esitada vastuväiteid juhtumi kohta koostatud hindamisaruannete suhtes.

Kohtu määratud likvideerija (*lichidator judiciar*)

Kui delegeeritud kohtunik annab välja likvideerimismääruse, määrab ta selle täitmiseks likvideerija. Kohtu määratud halduri kohustused lõpevad päeval, kui delegeeritud kohtunik määrab kindlaks likvideerija ülesanded. Kohtu määratud likvideerija peamised ülesanded on järgmised:

a) vaadata üle selle võlgniku äritegevus, kelle suhtes on algatatud lihtsustatud menetlus, võttes arvesse tegelikku olukorda, ja koostada põhjalik aruanne maksejõuetuseni viinud põhjuste ja asjaolude kohta, nimetades isikud, kelle tõttu võib maksejõuetus olla tekkinud, ja nende vastutusele võtmise alused;

b) juhtida võlgniku äritegevust;

c) esitada hagnid, et tühistada võlgniku toime pandud pettused ja tehingud, mis kahjustavad võlausaldajate õigusi, ning asjaõigusest tulenevad omandiõiguse üleminekud, võlgniku sõlmitud äritehingud ja võlgniku antud eelisseisundi alused, mis tõenäoliselt kahjustavad võlausaldajate õigusi;

d) panna plomme, koostada varade nimekiri ja võtta asjakohaseid meetmeid nende varade säilitamiseks;

e) lõpetada teatud lepingud, mille on sõlminud võlgnik;

f) kontrollida nõudeid ja vajaduse korral esitada neile vastuväiteid, teatada võlausaldajatele, kui nõudeid ei tunnustatud või tunnustati ainult osaliselt, ja koostada nõuete nimekirjad;

g) püüda sisse nõuda võlgniku varadega seotud nõudeid, mis tulenevad varade või rahasummade ülekandmisest võlgniku poolt enne menetluse algatamist, nõuda sisse nõudeid ning esitada hagnid ja teha toiminguid võlgniku nõuete sissenõudmiseks, milleks võib kasutada juristide teenuseid;

h) saada võlgniku nimel makseid ja kanda need võlgniku varakontole;

i) müüa võlgniku vara kooskõlas seadusega;

j) sõlmida kompromisse, vabastada võlgadest, vabastada käendajad ja loobuda tagatisest, tingimusel et delegeeritud kohtunik selle kinnitab;

k) teavitada delegeeritud kohtunikku küsimustest, mis võivad nõuda tema otsust; l) täita muid delegeeritud kohtuniku otsusega antud ülesandeid.

B. Võlausaldajatega kokkuleppe sõlmimise menetluses (*concordat preventiv*) osaleb võlgnik oma seaduslike või kokkulepitud esindajate kaudu.

Võlausaldajatega sõlmitud kokkuleppe halduri (*administrator concordatar*) volitused on järgmised:

a) koostada võlgniku finantsolukorda käsitlev aruanne, nõuete nimekiri ja menetluses olevate nõuete nimekiri;

b) koostada vajaduse korral ümberkorralduskava või abistada võlgnikku selle koostamisel;

c) aidata võlgnikku läbirääkimiste pidamisel ümberkorralduskava üle või kui võlgnik seda taotleb, pidada läbirääkimisi ümberkorralduskava üle ning võtta meetmeid võlgniku ja võlausaldajate vahelise või võlausaldajate omavahelise võimaliku vaidluse rahumeelseks lahendamiseks;

d) paluda delegeeritud kohtunikul vajaduse korral kontrollida nõuete kategooriatesse ja alamkategooriatesse liigitamise õiguspärasust;

e) kutsuda vajaduse korral kokku asjaomaseid nõudeid omavate võlausaldajate koosolekud ning koostada nende protokolle;

f) teostada järelevalvet selle üle, kas võlgnik täidab ümberkorralduskavast tulenevaid kohustusi;

g) koostada oma tegevuse ja ka võlgniku tegevuse kohta kvartaliaruandeid, lisada need aruanded toimikusse ja edastada need mõjutatud võlausaldajatele;

h) kontrollida ja vajaduse korral abistada võlgnikku ümberkorralduskava elluviimisel kõigi selles ette nähtud meetmete või kava elluviimiseks vajalike meetmete abil, näiteks: tegevusmeetmed, vara realiseerimine, ettevõtte või selle osa eraldiseisev võõrandamine;

i) taotleda kohtult võlausaldajatega kokkuleppe sõlmimise menetluse lõpetamist;

j) täita muid selles peatükis nimetatud kohustusi, mis on esitatud ümberkorralduskavas või mille on kehtestanud delegeeritud kohtunik (seaduse nr 85/2014 artikkel 19).

5 Millistel tingimustel võib teha tasaarvestuse?

Maksejõuetusmenetluse algatamine ei mõjuta võlausaldaja õigust nõuda nõude tasaarvestust võlgniku nõudega selle võlausaldaja vastu, kui seaduses sätestatud seadusliku tasaarvestamise nõuded on menetluse algatamise päeval täidetud. Tasaarvestuse võib registreerida ka kohtu määratud haldur või likvideerija. Tasaarvestust võib kohaldada ka maksejõuetusmenetluse algatamisest tulenevate vastastikuste nõuete suhtes.

6 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus võlgniku kehtivatele lepingutele?

Pooleliiolevad lepingud kehtivad menetluse algatamisel edasi. Lepingu sätted, mis näevad ette lepingu lõpetamist, lepingu tähtajale tuginemise võimalusest ilmajätmist või ennetähtaegset sissenõutavaks muutmist maksejõuetusmenetluse algatamise tõttu, on tühised. Pooleliiolevate lepingute kehtivuse jätkumist ja lõpetamise või kohustuste ettepoole toomist käsitlevate normide tühisust ei kohaldata kvalifitseeritud finantslepingutele ega kahepoolsetele tasaarvestustehingutele kvalifitseeritud finantslepingu või kahepoolse tasaarvestuskokkuleppe raames.

Et suurendada võlgniku varade väärtust, võib kohtu määratud haldur või likvideerija kolmekuulise aegumistähtaja jooksul alates menetluse algatamisest iga lepingu, kehtiva liisingu ja muu pikaajalise lepingu üles öelda, kui mõlemad pooled ei ole täitnud neid lepinguid täielikult või märkimisväärses ulatuses. Kui leping sel viisil üles öeldakse, võib teine pool esitada võlgniku vastu hagi hüvitise saamiseks.

Kui lepingupool esitab esimese kolme kuu jooksul pärast menetluse algatamist teate, milles taotleb kohtu määratud haldurilt või likvideerijalt lepingu lõpetamist, peab haldur või likvideerija vastama 30 päeva jooksul alates teate kättesaamisest. Kui seda ei tehta, loetakse leping lõpetatuks ning halduril või likvideerijal ei ole enam võimalik selle täitmist nõuda.

Seaduses on reguleeritud ka erilepingute staatus. Sellised on näiteks kommunaalteenuste osutamise lepingud, liisingulepingud või tasaarvestuse raamlepingud.

7 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus üksikute võlausaldajate algatatud menetlustele (välja arvatud pooleliiolevatele kohtuasjadele)?

A. Kõik kohtu- ja kohtuvälised hagid ja nõuete sundtäitmise meetmed võlgniku varade suhtes peatatakse maksejõuetusmenetluse algatamisel automaatselt. Sellekohaseid õigusi on võimalik teostada ainult maksejõuetusmenetluse raames, taotledes nõuete tunnustamist. Menetluse algatamine peatab hagide esitamise aegumistähtjad.

Kaebusi, mis võlgnik on enne menetluse algatamist esitanud võlausaldaja algatatud hagide vastu, ning kaasvõlgnike või kolmandast isikust käendajate vastu algatatud kohtuasju ei peatata.

B. Alates ümberkorralduskava heakskiitmise otsuse väljakuulutamise kuupäevast peatatakse automaatselt võlgniku suhtes kehtivad konkreetsed täitetoimingud asjaomaste nõuete sissenõudmiseks ja nende nõuete täitmise taotlemisõiguse aegumistähtaeg.

Intressimäärasid, trahve ja muid kulusid käsitletakse vastavalt heakskiidetud ümberkorralduskavale.

8 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus selliste kohtuasjade jätkamisele, mis on maksejõuetusmenetluse algatamise ajal pooleli?

Kõik kohtu- ja kohtuvälised hagid ja nõuete sundtäitmise meetmed võlgniku varade suhtes peatatakse maksejõuetusmenetluse algatamisel automaatselt.

Peatamist ei kohaldata järgmise suhtes:

a) võlgniku esitatud edasikaebused võlausaldaja või võlausaldajate algatatud hagide vastu enne menetluse

algatamist ning kriminaaluurimisega liidetud tsiviilkohtuasjad (*acțiuni civile din procesele penale*) võlgniku vastu;

b) kohtuhagid, mis on esitatud kaasvõlgnike ja/või kolmandast isikust käendajate vastu;

c) kohtuvälised menetlused, mis on käimas spordikomisjonides spordiliitude juures, kes tegutsevad kooskõlas [asjaomase seadusega](#) nr 69/2000 kehalise kasvatuse ja spordi kohta (*Legea educației fizice și sportului nr 69/2000*), järgnevalt muudetud ja täiendatud versioonis, seoses mängijate ühepoolse taganemisega üksikutest töö- või tsiviilõiguslikest lepingutest, ning sellistele olukordadele kohaldatavad spordikaristused ja muud vaidlused, mis on seotud mängijate õigusega osaleda võistlustel;

d) kohtuhagid, mille eesmärk on määrata kindlaks võlgniku vastu pärast menetluse algatamise kuupäeva tekkinud nõuete olemasolu ja/või summa. Selliste nõuete puhul võib jälgimis- ja ümberkorraldamisperioodil koostada maksetaotluse ja saata selle koos vastuvõtuteatisega. Kohtu määratud haldur analüüsib seda taotlust 15 päeva jooksul alates kättesaamisest kooskõlas artikli 106 lõike 1 sätetega, mida kohaldatakse, ilma et need nõuded lisataks nõuete nimekirja.

Kohtu määratud halduri määratud meetmed võib edasi kaevata.

Tuleb märkida, et hagide peatamist kohaldatakse ainult kohtuasjadele, mis hõlmavad nõudeid võlgniku vara suhtes, mitte nendele, mis on seotud mittevaraliste õiguste ja kohustustega ning jätkuvad pädevas kohtus.

9 Kuidas osalevad maksejõuetusmenetluses võlausaldajad?

Peetakse maksejõuetu võlgniku kõikide võlausaldajate koosolek.

Võlausaldajate koosoleku (*adunarea creditorilor*) kutsub kokku ja seda juhivad kohtu määratud haldur või likvideerija. Teadaolevad võlausaldajad kutsub vajaduse korral kohale haldur või likvideerija juhtudel, mis on seaduses sõnaselgelt sätestatud.

Võlausaldajad kutsutakse kokku maksejõuetusmenetluste bületäänis avaldatud teatega vähemalt viis päeva enne koosolekut ja teade peab sisaldama koosoleku päevakorda. Võlausaldajaid võivad koosolekul esindada esindajad, kellel on konkreetne ja autentne volitus, või avaliku sektori eelarve võlausaldajate ja muude juriidiliste isikute puhul üksuse juhi allkirjastatud volitus. Võlausaldajad võivad hääletada ka kirjalikult, välja arvatud juhul, kui see on seadusega sõnaselgelt keelatud.

Kui seaduses ei ole ette nähtud kindlat enamust, võib võlausaldajate koosolek tegutseda kehtival viisil, kui sellel osalevad nõuete koguväärtusest vähemalt 30% moodustavate nõuete omanikud, kellel on õigus võlgniku vara üle hääletada, ning sellise koosoleku otsused võetakse vastu kohalviibivate hääleõiguslike omanike nõude väärtusel põhineva enamuse sõnaselgelt antud poolthäältega. Tingimustega seotud hääl loetakse vastuhääleks. Võlausaldajad, kes annavad kehtivad hääled kirja teel, loetakse samuti kohalviibijateks.

Pärast esimese koosoleku kokkukutsumist võib delegeeritud kohtunik ja seejärel võivad võlausaldajad määrata komitee, mis koosneb sõltuvalt võlausaldajate arvust kolmest või viiest hääleõigusega võlausaldajast, kellel on eelisinõuded, nõuded eelarve suhtes ja tagamata nõuded väärtuse järjekorras. Võlausaldajate komitee (*comitetul creditorilor*) volitused on järgmised:

a) vaadata üle võlgniku seis ja esitada võlausaldajate koosolekule soovitusel võlgniku äritegevuse jätkamise ja esitatud ümberkorralduskavade kohta;

b) leppida kokku tingimused, mille alusel määrata haldur või likvideerija, keda võlausaldajad soovivad sellele kohal näha;

c) lugeda kohtu määratud halduri või likvideerija koostatud aruandeid, vaadata neid läbi ja esitada vajaduse korral nende kohta vastuväiteid;

d) koostada aruanded, mis esitatakse võlausaldajate koosolekule seoses kohtu määratud halduri või likvideerija võetud meetmete ja nende mõjuga, ja pakkuda vajaduse korral ka alternatiivseid meetmeid, esitades põhjused;

e) nõuda võlgnikult tema tegevuse juhtimise õiguse äravõtmist;

f) esitada kohtuhagisid, et tühistada võlgniku toime pandud pettused või tehingud, mis kahjustavad võlausaldajaid, kui kohtu määratud haldur või likvideerija ei ole selliseid kohtuhagisid esitanud.

10 Kuidas võib pankrotihaldur kasutada või käsutada pankrotivara?

Sõltuvalt võlgniku konkreetsest olukorrast ja sellest, kas ta on jäetud ilma õigusest juhtida oma tegevust või mitte, on pankrotihalduril järgmised kohustused.

Kohtu määratud haldur teostab järelevalvet võlgniku varahaldustoimingute üle. Ta juhib võlgniku äritegevust täielikult või osaliselt, pidades viimasel juhul kinni delegeeritud kohtuniku sõnaselgetest juhistest, mis puudutavad halduri kohustusi ning võlgniku varakontolt maksete tegemise tingimusi.

Ta nõuab sisse nõudeid, sõlmib kompromisse, koostab varade nimekirja ja müüb võlgnikule kuuluvat vara.

Võlgnik võib kasutada vara ainult juhul, kui ta on säilitanud õiguse juhtida oma tegevust, ja ta võib seda teha oma jooksva äritegevuse piires; tema tegevuse üle teostab järelevalvet ja seda kontrollib kohtu määratud haldur.

Pärast likvideerimismenetluse algatamist juhib kohtu määratud likvideerija võlgniku äritegevust, lõpetab lepinguid, nõuab sisse nõudeid, müüb vara, sõlmib kompromisse, võtab võlgniku nimel vastu makseid jne. Likvideerimismenetluse korral võib võlgniku vara võõrandada ainult kohtu määratud likvideerija.

11 Milliseid nõudeid esitatakse võlgniku pankrotivara suhtes ja kuidas käsitletakse nõudeid, mis tekivad pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Kõik võlausaldajad, kelle nõuded pärinevad menetluse algatamise eelsest ajast, välja arvatud töötajad, kelle nõuded registreerib kohtu määratud haldur raamatupidamisdokumentide alusel, peavad esitama avalduse oma nõuete tunnustamiseks menetluse algatamise määruuses sätestatud tähtaja jooksul ning lisama vajalikud tõendavad dokumendid. Kõik tunnustamiseks ja kohtukantseleis registreerimiseks esitatud nõuded loetakse kehtivaks ja täpseks, kui võlgnik, kohtu määratud haldur või võlausaldajad neid ei vaidlusta. Nõuete nimekirja lisatud nõuded tasutakse osana maksejõuetusmenetlusest seaduses sätestatud jaotamiskorra alusel.

Nõuded, mis tekivad pärast menetluse algatamist, jälgimisperioodil või kohtuliku ümberkorraldamismenetluse käigus, tasutakse kooskõlas neid põhjendavate dokumentidega ja neid ei ole vaja pankrotivarale lisada. See eeskiri kehtib ka nõuete suhtes, mis tekivad pärast likvideerimismenetluse algatamist.

12 Milline on nõuete esitamise, kontrollimise ja tunnustamise kord?

Kui välja arvata töötajad, kelle nõuded registreerib kohtu määratud haldur raamatupidamisdokumentide alusel, siis peavad kõik võlausaldajad, kelle nõuded pärinevad menetluse algatamise eelsest ajast, esitama avalduse oma nõuete tunnustamiseks menetluse algatamise määruuses sätestatud tähtaja jooksul. Avaldus peab sisaldama võlausaldaja nime, elukohta või registreeritud asukohta, tasumisele kuuluvat summat, nõude aluseid ja eelisjärjekorra võimalike aluste üksikasju. Nõuet tõendavad dokumendid ja eelisjärjekorra alused tuleb lisada avaldusele hiljemalt avalduse esitamiseks kehtestatud tähtajaks.

Avaldus nõude tunnustamiseks tuleb esitada isegi juhul, kui nõuet ei tõenda täitedokument. Nõudeid, mille maksetähtaeg ei ole menetluse algatamise kuupäeval veel kätte jõudnud või millele laienevad tingimused, tunnustatakse, et lisada need pankrotivarale.

Kui nõude tunnustamise avalduse esitab kannatanu kriminaalmenetlusega liidetud tsiviilkohtuasjas, registreeritakse nõue tingimusega, et see peatatakse hagi lõpliku lahendamise ajal kannatanu kasuks.

Sooduskohtlemiseks kvalifitseeruvad nõuded lisatakse lõplikku nimekirja kuni tagatise turuväärtuse ulatuses, mille teeb kohtu määratud halduri või likvideerija tellitud hindamise teel kindlaks hindaja (*evaluator*).

Kõikidele nõuetele laieneb kontrollimenetlus, välja arvatud nõuded, mis on kindlaks tehtud jõustunud

kohtuotsustes ja jõustunud vahekohtuotsustes; menetlus ei hõlma ka avaliku sektori eelarve vastu esitatud nõudeid, mis tulenevad täitedokumentidest, mida ei ole vaidlustatud konkreetsetes seadustes sätestatud tähtaegade jooksul.

Kohtu määratud haldur või likvideerija koostab nõuete esialgse nimekirja, mida huvitatud poolel, võlgnikul või võlausaldajal on võimalik delegeeritud kohtuniku juures vaidlustada. Välja arvatud juhul, kui menetluse algatamisest teatamisel on rikutud kohtukutseid ja menetlustoimingutest teatamist käsitlevaid eeskirju, kaotab enne menetluse algatamist tekkinud nõude omanik, kes ei esita nõude tunnustamise avaldust sätestatud tähtaja jooksul (tähtaeg on märgitud teates ja see on kuni 45 päeva alates menetluse algatamisest) õiguse saada lisatud võlausaldajate nimekirja ega omanda sellise võlausaldaja seisundit, kellel on õigus võtta nimetatud nõudega seoses menetlusest osa. Võlausaldajal ei ole õigust pöörata pärast menetluse lõpetamist täitmisele nõuet võlgniku või võlgniku juriidilise üksuse piiramatult vastutusega liikmete või osanike vastu, välja arvatud juhul, kui võlgnik mõistetakse süüdi tavapärasel pankrotis (*bancrută simplă*) või pettusel põhinevas pankrotis (*bancrută frauduloasă*) või võetakse vastutusele pettusel põhinevate maksete või ülekannete tõttu. Õiguse kaotust kinnitab kohtu määratud haldur või likvideerija, kes ei kanna võlausaldajat võlausaldajate nimekirja.

13 Milline on pankrotivara müügist laekunud tulu jaotamise kord? Millised on nõuete rahuldamisjärgud?

Vahendid, mis saadakse võlgniku vara hulka kuuluvate varade ja õiguste müügist, mis on tagatud võlausaldaja huvides soodustingimustel, jaotatakse järgmises järjekorras:

1. tasud, tempelmaksud ja muud asjaomase vara müügist tulenevad kulud, kaasa arvatud nende varade säilitamiseks ja haldamiseks vajalikud kulud, võlausaldajal sundtäitmismenetluses tekkinud kulud, kommunaalteenuste pakkujate nõuded, mis on tekkinud pärast menetluse algatamist, ning jaotamise kuupäeval kõikide võlausaldajate ühistes huvides töötavatel isikutel saadaolevad töötasud, mis kantakse proportsionaalselt võlgniku kõikide varade väärtusega;
2. eelisseisundis võlausaldajate nõuded, mis tekivad maksejõuetusmenetluse käigus; need nõuded hõlmavad põhisummat, intresse ja muid lisakohustusi, kui see on asjakohane;
3. eelisseisundis võlausaldajate nõuded, kaasa arvatud kogu põhisumma, intressid ning igat liiki lisanduvad summad ja karistused.

Kui nende varade müügist saadud summast ei piisa asjaomaste nõuete täielikuks tasumiseks, tekib võlausaldajatel vahesumma ulatuses olenevalt asjaoludest tagamata nõue või nõue avaliku sektori eelarve vastu, mis liigitatakse koos teiste nõuetega asjaomasesse kategooriasse. Kui pärast eelnevalt viidatud summa tasumist jääb järele teatud summa, hoiustab kohtu määratud likvideerija selle võlgniku varakontol.

Likvideerimismenetluse korral tasutakse nõuded järgmises järjekorras:

- 1) tasud, tempelmaksud ja kõnealuse seaduse sama jaotise kohaselt menetlusest tulenevad muud kulud, kaasa arvatud kulud, mida on vaja võlgniku varade säilitamiseks ja haldamiseks, äritegevuse jätkamiseks ning menetluse eesmärkidel tööle võetud isikutele tasu maksmiseks;
- 2) nõuded, mis tulenevad menetluse käigus antud rahastamisvahenditest;
- 3) nõuded, mis tulenevad maksejõuetuse ennetamise menetluse käigus antud rahastamisvahenditest ja halduri tasudest;
- 4) töösuhetest tulenevad nõuded;
- 5) nõuded, mis tulenevad võlgniku äritegevuse jätkamisest pärast menetluse algatamist, kaastöövõtjatest või heausksetest kolmandast isikust omandajatest või mille on põhjendanud järgmised omandajad, kes tagastavad oma vara või selle väärtuse võlgniku vara hulka;
- 6) maksunõuded;
- 7) nõuded seoses summadega, mida võlgnik võlgneb kolmandatele isikutele ülalpidamiskohustuste, alaealistele lastele makstavate hüvitiste või korrapäraselt makstavate elatissummade alusel;

8) nõuded seoses summadega, mille delegeeritud kohtunik on kindlaks määranud võlgniku ja tema perekonna toetamiseks, kui võlgnik on füüsiline isik;

9) pangalaenudest tulenevad nõuded koos seotud kulude ja intressidega, kaupade müügist, teenuste osutamisest või muu töö tegemisest tulenevad nõuded, rendimaksete nõuded ja liisingutega seotud nõuded, kaasa arvatud võlakirjad;

10) muud tagamata nõuded;

11) allutatud nõuded järgmises tähtsuse järjekorras:

a) nõuded, mis tulenevad selliste kolmandate isikute varast, kes on omandanud võlgnikult kaupu pahauskselt, pahausksete alama järgu omandajate nõuded pärast tühistamishagide tunnustamist ning laenu, mille on juriidilisest isikust võlgnikule andnud osanik või aktsionär, kellele kuulub vähemalt 10% aktsiakapitalist või hääleõigustest üldkoosolekul, või kui see on asjakohane, majandushuviühingu liige (*grup de interes economic*);

b) liikmetele jaotamata hüvitised;

c) tasuta toimingutest tulenevad nõuded.

14 Millistel tingimustel maksejõuetusmenetlus lõpetatakse ja millised on lõpetamise tagajärjed (eelkõige juhul, kui menetlus lõpetatakse kompromissiga)?

Kui võlausaldajatega kokkuleppe sõlmimise menetlus viiakse kas lepingus sätestatud tähtajaks või enne seda edukalt lõpule, teeb delegeeritud kohtunik menetluse lõpetamise otsuse. Sellisel juhul, kui ümberkorralduskavas oli ette nähtud nõuete vähendamine, jääksid need lõplikuks (seaduse nr 85/2014 artikkel 34).

Ümberkorraldamismenetlus koos äritegevuse jätkamisega või likvideerimismenetlus (*lichidare pe bază de plan*) lõpetatakse kohtuotsusega, mis tehakse kohtu määratud halduri koostatud aruande alusel, milles leitakse, et kõik kinnitatud kavas võetud maksekohustused on täidetud ja kõik hetkel tasumisele kuuluvad nõuded on tasutud. Kui ümberkorraldamise eesmärgil algatatud menetlus muudetakse likvideerimismenetluseks, lõpetatakse see kooskõlas likvideerimismenetlust käsitlevate eeskirjadega. Alates kohtu järelevalve all toimuva ümberkorralduskava kinnitamise kuupäevast ning ümberkorraldamise ajaks on võlgnik vabastatud enne kava kinnitamist olnud kohustuste väärtuse ja kavas märgitud väärtuse vahe katmise kohustusest.

Likvideerimismenetlus lõpetatakse, kui delegeeritud kohtunik on lõpparuande heaks kiitnud, kui kõik võlgniku pankrotivara vahendid ja varad on jaotatud ning kui nõuetega hõlmamata vahendid on pangas hoiustatud. Pärast menetluse lõpetamist antakse välja määrus võlgniku eemaldamiseks registrist, kuhu ta oli kantud.

Menetluse lõpetamisel vabastatakse delegeeritud kohtunik, kohtu määratud haldur või likvideerija ja kõik neid abistanud isikud kohustustest või vastutusest, mis on seotud menetlusega, võlgniku ja võlgniku pankrotivaraga, võlausaldajate, eelisõiguste omanike, aktsionäride või osanikega.

Likvideerimismenetluse lõpetamisel vabastatakse füüsilisest isikust (majandustegevusega tegelev) võlgnik likvideerimisele eelnenud kohustustest, välja arvatud juhul, kui ta on süüdi mõistetud pettusel põhinevas pankrotis või pettusel põhinevate maksete või ülekannete tegemises; sellistes olukordades vabastatakse ta kohustustest ainult sellises ulatuses, mis on täidetud osana menetlusest.

15 Missugused õigused on võlausaldajatel pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist?

Pärast mis tahes liiki maksejõuetusmenetluse lõpetamist ei ole võlausaldajatel võimalik nõuda võlgnikult enne maksejõuetusmenetluse algatamist tekkinud nõudeid.

Võlausaldajad võivad endiselt nõuda kaasvõlgnike ja võlgniku käendajate vastu esitatud nõuete kogu väärtust.

16 Kes kannab maksejõuetusmenetluse kulud?

Kõik seaduses ette nähtud menetluskulud, kaasa arvatud kohtu määratud halduri või likvideerija teavitamise, kutsete ja menetluskulude edastamisega seotud kulud, kaetakse võlgniku pankrotivarast (seaduse nr 85/2014 artikkel 39). Kui võlgniku rahalistest vahenditest ei piisa, esitatakse nõue likvideerimisfondile (*fondul de lichidare*).

17 Millised on võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute tühisust, tühistamist või kehtetust käsitlevad normid?

Kohtu määratud haldur või likvideerija võib esitada delegeeritud kohtunikule hagnid, et tühistada pettused ja tehingud, mis võlgnik on toime pannud kahe aasta jooksul enne menetluse algatamist ja mis kahjustavad võlausaldajate õigusi.

Võlgniku tehtud järgmised toimingud või tehingud on võimalik tühistada, et tagastada üleantud vara või muude pakutud hüvede väärtus:

- a) üleandmistoimingud, mis on tehtud tasu saamata menetluse algatamisele eelnenud kahe aasta jooksul; erandiks on sponsorlus humanitaareesmärkidel;
- b) tehingud, mille puhul võlgniku antu on saadust selgelt suurem ja mis on sooritatud menetluse algatamisele eelnenud kuue kuu jooksul;
- c) menetluse algatamisele eelnenud kahe aasta jooksul tehtud toimingud, mille puhul on kõikide poolte kavatsus hoida ära võlausaldajate nõuete esitamine vara kohta või kahjustada nende õigusi muul viisil;
- d) omandiõiguse võlausaldajale üleandmise toimingud eesmärgiga tasuda menetluse algatamisele eelnenud kuue kuu jooksul tehtud võlg või pidades silmas nimetatud võlausaldaja huve, kui summa, mille võlausaldaja võiks võlgniku likvideerimise korral saada, on väiksem kui omandiõiguse üleandmistoimingu puhul saadav väärtus;
- e) tagamata nõudega seotud eelisõiguse kehtestamine menetluse algatamisele eelnenud kuue kuu jooksul;
- f) võlgade ennetähtaegne tasumine menetluse algatamisele eelnenud kuue kuu jooksul, kui maksetähtpäev oleks pidanud olema pärast menetluse algatamise kuupäeva;
- g) üleandmis- või kohustuste võtmise toimingud, mida võlgnik on teinud menetluse algatamisele eelnenud kahe aasta jooksul kavatsusega pankrotiolukorda varjata või edasi lükata või panna võlausaldaja suhtes toime pettus.

Tühistamine ja kasu sissenõudmine on võimalik ka järgmiste toimingute või tehingute puhul, mis tehti menetluse algatamisele eelnenud kahe aasta jooksul võlgnikuga õigussuhetes olevate isikutega:

- a) need, mis on tehtud usaldusosanikuga (*asociat comanditat*) või osanikuga, kellele kuulub vähemalt 20% ühingu kapitalist või hääleõigustest osanike üldkoosolekul, kui võlgnik on usaldusühing (*societate în comandită*), põllumajandusettevõtte (*societate agricolă*), täisühing (*societate în nume colectiv*) või osaühing (*societate cu răspundere limitată*);
- b) need, mis on tehtud liikme või direktoriga, kui võlgnik on majandushuviühingu liige;
- c) need, mis on tehtud aktsionäriaga, kellele kuulub vähemalt 20% suurune osalus võlgniku juures või hääleõigustest aktsionäride üldkoosolekul, kui võlgnik on aktsiaselts (*societate pe acțiuni*);
- d) need, mis on tehtud direktori, juhi või võlgniku järelevalveorganite liikmega, kui võlgnik on ühistu, aktsiaselts või põllumajandusettevõtte;
- e) need, mis on tehtud füüsilise või juriidilise isikuga, kellel on võlgniku või tema ettevõtte üle kontroll;
- f) need, mis on tehtud kaasomanikuga või poolega, kellel on ühise vara suhtes jagatud omandiõigus;

g) need, mis on tehtud punktides a–f loetletud füüsiliste isikute abikaasa, veresugulaste või abielu kaudu sugulastega kuni neljanda põlveni (k.a).

Kohtu määratud haldur või likvideerija võib esitada hagi, et tühistada võlgniku toime pandud pettused, mis kahjustavad võlausaldajaid, ühe aasta jooksul alates sellest, kui möödub tähtaeg, mis on kehtestatud kohtu määratud halduri või likvideerija esimese aruande koostamiseks, kuid mitte hiljem kui 16 kuud pärast menetluse algatamist. Kui hagi vastu võetakse, saavad selle pooled tagasi oma endise seisundi ja üleandmise päeval kehtinud kohustused registreeritakse uuesti.

Võlausaldajate komitee või võlausaldaja, kellele kuulub üle 50% pankrotivarasse kantud nõuete väärtusest, võib esitada sellise hagi delegeeritud kohtuniku juures, kui kohtu määratud haldur või likvideerija seda ei tee.

Tühistamishagi ei ole võimalik esitada asutamistoimingu (*act de constituer*) suhtes asjaõiguse raames ega omandiõiguse üleandmise toimingu suhtes asjaõiguse raames, kui võlgnik teeb seda oma igapäevase äritegevuse käigus. Asutamistoimingu või omandiõiguse üleandmise toimingu tühistamise avaldus kantakse automaatselt asjakohastesse avalikesse registritesse.

Seoses eelnimetatud toimingute ja tehingutega kehtib vaidlustatav eeldus, et tegemist on võlausaldajaid kahjustava pettusega.

Pärast maksejõuetusmenetluse algatamist on kõik toimingud, tehingud ja maksed, mida võlgnik on pärast menetluse algatamist teinud, automaatselt tühised. Erandiks on sammud, mida on vaja käimasoleva tegevuse juhtimiseks, sammud, milleks on andnud loa delegeeritud kohtunik, ning sammud, mille on kinnitanud kohtu määratud haldur.

■ Viimati uuendatud: 04/07/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.